

ŞEYX BƏHAİ
(1546-1622)

QƏZƏLLƏR

Ey qapısının torpağı bəsirət əhlinin gözünə sürmə olan,
sənin mədhini əda etməkdə sözün belə bükülüdür.

Sənin ziyarətçinin qədəminin tozu o qədər ucadır ki,
Firidunu həqir bilib onun başının üzərinə oturmaz.

Sənin bağçanda mələklər dəstəsi sənin heybətindən
bütün mətləblərini bir-birlərinə işarə ilə deyirlər.

Hər səhər ki, Ruhul Qudus səni təvaf etməyə gəlir,
günəşin dairəsində ziyarət qüslü alır.

Həşr günü öz lütfünlə Bəhayinin fəryadına çat ki,
ömürdən onun hasili ziyandan başqa bir şey olmadı.

* * *

Aləmdə ağılı olan hər bir könül
eşqin dəlilək zəncirinə bağlıdır.

Ölümdən sonra mənim üçün sidr və kafur yerinə
onun küçəsinin torpağının tozu bəyənildir.

Camaat öz can nəqdini əlində tutub.
Başına dönüm, məgər sənin bir öpüşün neçəyədir?

Xarabatda rəsmi elm söhbəti
bəd nəzəri dəf etmək üçün üzərlik toxumudur.

Ölümdən sonra mənim üçün sidr və kafur yerinə
o küçənin başından bir toz bəyənildir.

Bəhayi, onun vüsəlinin meyvəsinə tamah salma ki,
o meyvə uca budaq üstündədir.

Baxmayaq ki, Bəhayi Kəbədən gəlir,
həmin içki düşkünü (dürdkeş) və zünnara bağlı olandır.

* * *

Rəsmi elmdən keç ki, başdan ayağa hay-küydür.
Ey könül, mən və eşq dərsi ki, tamamilə vəcd və haldır.

İlahi mərhəmətdən ümid kəsilməz.
Zahidin söhbətini eşitmə ki, onu eşitmək günahdır.

Dedin ki, vüsəla tamah salmaq bizim dinimizdə haramdı.
De görüm aşiğin qanı hansı dində halaldır?

Ey şirindil, dərdlilərə cavab vermək üçün dodaqlarını açma.
Qəməzəyə həvalə et ki, yüz sualın cavabıdır.

Ey sitəm edən büt, Bəhayi sənə hicran qəmini
hal dili ilə deyir ki, qal dili laldır.

* * *

Dünən şəhərin müftilərinə məsələ təlim etdim.
Bu gün isə meyخانə əhli məndən rindlik öyrəndilər.

Elə ki, küfr əhli mənim imanımın ipini qırılmış gördü,
öz zünnarlarının ipindən birini mənim xirqəmə tikdi.

Ya Rəbb, onlar nə xoşbəxt talelidirlər ki, eşq bazarında
alçaq dünyanın qəmini satıb bir xilt aldılar.

Ya Rəbb, gecə Bəhayi mədrəsə əhlinin qulağına nə dedi ki,
bu gün o biçarələr öz vərəqlərini yandırdılar.

* * *

Artıq tənhalıq dərdindən cana doymuşam, yar lazımdır.
Artıq ağızım acıdır, görüş şərbəti lazımdır.

Onun eşqinin camından məstəm. Ey nəsihət verən, daha
nəsihət vermə.
Nəsihətə qulaq asmağa ağı başında olan könül lazımdır.

Mənim sağlamlığa ümidim qalmayıb.
Xoşdur o bir gün ki, dəyərəm ki, bu xəstə
könülün əlacı lazımdır.

Bəhayi dəfələrlə eşqbazlıq etsə də, onun dəliliyinə
zəncir lazım olmamışdı.

Bu dəfə isə lazımdır.

* * *

Onlar ki, ələst divanəsidirlər,
ələst vaxtından yenə məstidirlər.

Ta xəbərsizlik şərbətini içdilər,
qorxu və ümiddən xilas oldular.

Cəldləşdilər və birçə addımla
hadisələr arxını hoppandılar.

Zat məqamının tələbi içində
əzələ və əbədə ürək bağlamadılar.

Özündən xali və dost ilə əbədi.
Bu türfə ki, yoxdurlar və vardılar.

Bu tayfaldır tövhid əhli olan,
əbədi olan və özünə pərəstiş edən.

* * *

Cavanlıq çağı varlıq və yoxluq qəmi ilə keçdi.
Qocalıq növbəsi yetişdi və yüz başqa qəm artdı.

Bizim cahandan hasilimiz dərd və qəmdən başqa bir şey
deyil.
Heç bilmirəm ki, bu həsəd aparının qısqançlığı nəyədir.

İkiüzlülük və riya ilə məşhur olduqsa, təəccüblü deyil.
Bizim yalanımızın pərdəsi İsgəndərin səddi deyildi.

Bəhayi özünə dəli adını verdi.
Mavi asimanın altında eşq yolundan başqası yoxdur.

* * *

Əgər qəddar zəmanədən giley eləsəm
mənim sınıq qəlbimin qüssəsi sənə gəlib çatmaz.

Dünən gecə səhər yeli mənim qulağıma bir söz dedi,
mən onu eşidəndən özümdən bizar olmuşam.

Ki, ey şah, bəndəni o kəslərə nisbət verirsən ki,
onları təsəvvür etmək belə mənim üçün ar olar.

Ey şah, hərçənd ki, şikayət etmək ədəbdən deyil,
amma zərurət vaxtı aşkar eləmək rəva olar.

Rəvadır mən bu qüssədən qan ağlasam, qan.
Yeridir mən bu qüssədən zar ağlasam, zar.

Mənim qədrimi soruş, baxmayaraq ki, yaxşı bilirsən ki,
mən güləm, gül, tikandır bu camaat, tikan.

Mən cahanın o yeganəsiyəm ki, mənim fəzilətimin vəsfini
qüdrət katibi hər yere yazıb (hər qapıya bacaya yazıb).

Hansı diyara gəlsən bir hekayə eşidsənsən,
hara getsən mənim zikrim məşğuliyyət olar.

Sən mənim qədrimi bilmirsən, məni ucuz satma.
Mən Bəhayiyəm və mənim dəyərim çox olar.

* * *

Fars dilindən tərcümə edən: Əşrəf Fəxri